

Små språk i Norden – Kultur och utbildning för revitalisering och stärkande av små språk i Norden

Bakgrunn og formål

Embedsmannskomiteén for utdanning og forskning (EK-U) har besluttet at innsatser i det nordiske språksamarbeidet skal bidra til å løfte frem dagsaktuelle temaer av politisk interesse på den nordiske dagsorden. Det svenske formannskapet i EK-U initierte i 2018 en særlig innsats på området kultur og utdanning for revitalisering og styrking av små språk i Norden. Initiativet ble utviklet i dialog med kultursektoren.

Formålet er å bidra til å øke bevisstheten, interessen og kunnskapen om hvordan utdanning og kultur kan bidra til å revitalisere og styrke små språk i Norden.

Innsatsen skal bidra til å:

- styrke de nasjonale minoritetsspråkene og de nordiske små språkene
- utvikle det tverrsektorielle, nordiske språksamarbeidet
- styrke den nasjonale oppfølging av målsetninger i den nordiske språkdeklarasjonen

Oppgaven

Oppdraget omfatter tiltak knyttet til informasjon, inspirasjon og kompetanseutvikling, og skal utgjøres av en rekke aktiviteter som fokuserer på å stimulere til ulike kultur- og utdanningsinnsatser for å styrke små språk i Norden, samt legge til rette for kunnskaps- og erfaringsutveksling mellom berørte aktører.

Virksomheten skal lede frem til anbefalinger i form av kompetanseutviklingsverktøy til kommuner, regioner, skoler og kulturaktører som arbeider i feltet barn og unge, kultur, språk og utdanning.

Virksomheten skal dessuten bidra til at:

- flere nordiske og nasjonale nettverk og strategiske partnerskap etableres
- samarbeid om likeartede utfordringer kan iverksettes
- gode og illustrerende eksempler på *best practice* identifiseres og formidles
- ny kunnskap formidles til og mellom relevante nasjonale myndigheter
- flere prosjekter av høy kvalitet vedrørende innsatsområdet små språk søker støtte i Nordplus og Volt
- administrasjonen i Nordplus og Volt tilbys kompetanseutvikling innenfor området *utdanning og kultur for revitalisering av små språk*

Organisering og ressurser

Ad hoc arbeidsgruppe

Til å virkeliggjøre formålet utnevnes en ad hoc arbeidsgruppe. Arbeidsgruppen har et ansvar for å utvikle, implementere og kvalitetssikre innsatsen på området. Arbeidsgruppen skal aktivt samarbeide med og involvere relevante nasjonale aktører.

Medlemmene i ad hoc arbeidsgruppen nomineres av landene, Færøyene, rønland og Åland i nasjonal dialog mellom utdannings- og kultursektoren.

På bakgrunn av nominasjonene setter NMRS sammen en ad hoc arbeidsgruppe med en rimelig fordeling på kjønn, faglig og språklig bakgrunn.

Medlemmene i arbeidsgruppen skal kunne bidra til arbeidet i sin arbeidstid, da det er viktig at samarbeidet skjer mellom aktører som har et nasjonalt ansvar på området.

Forvaltning av midlene

Midlene som er knyttet til innsatsen, kommer fra MR-Us fra budsjettpost 2-2544 og forvaltes av Insitutet för språk och folkminnen (Språkrådet) i Sverige.

Forvaltningsorganet skal sørge for at samarbeidet gjennomføres i nært samarbeid med andre sentrale myndigheter i Sverige og tilsvarende sentrale myndigheter i de øvrige nordiske land og Færøyene, rønland og Åland . De relevante myndigheter skal ha et nasjonalt ansvar for arbeid innenfor området små språk, kultur og/eller utdanning.

Forvaltningsorganet administrerer midlene i tett samarbeid med ad hoc gruppen. Ad hoc arbeidsgruppen får stor innflytelse på anvendelsen av midlene, forutsatt at de anvendes innenfor rammen av mandat for arbeidsgruppen og bidrar til de avtalte leveranser og milepæler. Forvaltningsorganets administrative omkostninger skal kunne dekkes innenfor budsjettammen. Kunstnere og kulturarbeidere som arbeider frilans og som involveres i arbeidet underveis, kan unntaksvis honoreres for arbeidet.

Forvaltningsorganet har den løpende kontakt til Nordisk ministerråds sekretariat. EK-U er styregruppe for det nordiske språksamarbeidet i utdanningssektoren, og ad hoc arbeidsgruppen refererer til styregruppen.

Avgrensning

Oppdraget er tidsavgrenset.

Midler disponeres fra MR-Us budsjettpost 2-2544 *Det nordiske sprogsamarbejde* for 2019 og 2020 med en siste frist for anvendelse av midler og sluttrapportering inklusiv regnskap den 31. desember 2021.

Ad hoc arbeidsgruppens mandatperiode er tidsavgrenset til perioden 2019-2021.

Det forventes at ad hoc arbeidsgruppen og forvaltningsorganet har en god dialog med programadministrasjonene i de nordiske støtteordningene Nordplus og Volt. Arbeidsgruppen og forvaltningsorganet har ingen innflytelse over tildeling av midler til utviklingsprosjekter, nettverk eller mobilitetsaktiviteter fra Nordplus eller Volt. Ansvar for tildeling av programmidler ligger alene i programmene.

Barn og unge er prioriterte målgrupper, men eldre målgrupper er ikke utelukket.

Definisjonen av «små språk» skal være bred og åpen, men med utgangspunkt i deklarasjon om nordisk språkpolitikk (2006) bør samfunnsbærende språk, som ikke er statsbærende, nasjonale tegnspråk og nasjonale minoritetsspråk omfattes. Det danske mindretalls språk i Sydslesvig bør også kunne omfattes av innsatsen.

Milepæler og leveranser

Ad hoc gruppen og forvaltningsorganet har et ansvar for følgende milepæler og leveranser:

- Oppstartskonferanse med fokus på informasjon og inspirasjon (2019)
- Foreløpige resultatrapporter inklusiv økonomirapportering til EK-U med kopi til EK-K (2019 og 2020)
- Informasjonsseminarer, workshops eller andre kompetanseutviklingstiltak rettet mot eller i samarbeid med relevante aktører
- Avslutningskonferanse med fokus på erfaringer og *best practice* (2021)
- Sluttrapport som omfatter anbefalinger rettet til praksisområdet med illustrerende eksempler på mønsterpraksis fra ulike fagområder, eventuelle generiske modeller for strategiske partnerskap og arbeidsmetoder samt avtalte kvalitative og kvantitative indikatorer (2021)

Nordisk ministerråds sekretariat avtaler detaljer omkring rapportering med forvaltningsorganet.

Budsjett

EK-U, som er styregruppe for det nordiske språksamarbeidet, har besluttet å disponere 850.000 DKK til innsatsområdet «Små språk i Norden – Kultur och utbildning för revitalisering och stärkande av små språk i Norden» fra MR-Us budsjettpost 2-2544 i 2019.

EK-U har besluttet å reservere 1,2 MDKK fra samme budsjettpost til oppgaven i 2020 under forutsetning av at det ikke skjer uforutsette endringer på MR-Us budsjett i 2020. Midlene kan anvendes i perioden 2019-2021.

Kommunikasjon

Kommunikasjon i forbindelse med ad hoc gruppens arbeid og informasjon om muligheter til å søke støtte koordineres med NMRS, Nordplus og Volt.

Mandatet er godkjent av EK-U den 26.februar 2019.